

De Driestroom

voor mensen met een verstandelijke beperking

Ruimte om te wonen

Ruimte om te wonen

Thuis is meer dan de plaats waar je bed staat.
Thuis kun je jezelf zijn, heb je hobby's, krijg je bezoek,
neem je besluiten, rust je uit en maak je plannen voor de toekomst.
Je woonruimte moet je thuis zijn.

Mensen hebben ruimte nodig om te wonen.
Voor mensen met een verstandelijke beperking betekent dat niet
alleen kunnen beschikken over woonruimte, maar ook
over ondersteuning en begeleiding op maat.
Deze brochure laat zien wat De Driestroom daarbij kan betekenen.

Woonwensen

Mensen met een verstandelijke beperking maken steeds meer keuzes in en over hun eigen leven. Dat geldt ook voor keuzes over wonen. Daarbij komen veel vragen naar voren. Hoe en waar wil ik het liefste wonen? Welke ondersteuning is daarbij nodig? Welke mogelijkheden zijn er eigenlijk? Wat kost het? Wie kan mij helpen?

Praten over wonen start meestal in het eigen netwerk. Om de woonwens echt vorm te geven, moet veel gebeuren: het zoeken naar een woning of woonvorm, het zoeken naar ondersteuning en het regelen van de financiën. Hierbij zijn ook contacten en afspraken nodig met verschillende organisaties.

Begeleiding op maat

De Driestroom ondersteunt mensen met een verstandelijke beperking bij het wonen in de brede regio van Arnhem, Nijmegen en het Land van Maas en Waal. Die begeleiding is altijd een antwoord op de vraag om ondersteuning van een individuele cliënt. In de praktijk kan dit variëren van een wekelijks gesprek met een cliënt die zelfstandig woont tot intensieve begeleiding van een cliënt in een woonvorm. De

Driestroom biedt professionele ondersteuning door begeleiders en specialistische hulp en advies van artsen en gedragskundigen. De ondersteuning is gericht op ontwikkeling waar dat mogelijk is en op aanvulling waar dat nodig is. Er wordt dus gekeken welke ondersteuning noodzakelijk of wenselijk is; dit is altijd maatwerk.

De begeleiders van De Driestroom ondersteunen mensen bij het wonen in veel verschillende woonsituaties. Er zijn cliënten die samenwonen met één of meer anderen, bij familie wonen, in een woonvorm wonen, zelfstandig wonen of gebruik maken van de mogelijkheden van het logeershuis. De Driestroom ondersteunt en bemiddelt ook bij het vinden van geschikte woonruimte of een geschikte woonvorm. Steeds vaker zorgen cliënten zelf voor de woonruimte en vragen zij De Driestroom om professionele ondersteuning.

Wonen in de wijk

De Driestroom heeft een model voor wonen ontwikkeld waarin de dienstverlening wijkgericht georganiseerd is. Waar dat mogelijk is, past

De Driestroom dit zogenaamde ‘spettermodel’ toe. Midden in de wijk is een trefpunt aanwezig met daarbij een begeleiderspost. Daaromheen zijn als losse spetters woonvormen van mensen met een verstandelijke beperking gesitueerd. Wie veel begeleiding nodig heeft, woont dicht bij de begeleiderspost. Wie dagelijks begeleiding nodig heeft, woont op loopafstand. Wie maar een of twee keer per week begeleiding nodig heeft, woont op fietsafstand van deze post. De positie ten opzichte van de kern van de wijk is dus afhankelijk van de zorgvraag van de bewoner. Het trefpunt is een plaats die op bepaalde tijden voor alle cliënten vrij toegankelijk is; het is bijvoorbeeld een huiskamer of een wijkcentrum. Cliënten kunnen hier terecht voor een praatje en een kop koffie, soms ook voor gezamenlijke maaltijden en andere activiteiten.

Omdat cliënten op korte afstand van andere cliënten wonen, biedt het model de kans sociale contacten in de wijk én met elkaar aan te gaan. De werkwijze heeft ook voordelen voor de organisatie van de begeleiding.

‘Ik kan niet alleen wonen’

‘Ik kan niet alleen wonen. Op mijn kamer heb ik ook een kantoor. Daar werk ik aan de boekhouding. Ik ga ‘s morgens altijd het eerste douchen, daarna gaat Esther. We hoeven niet te koken. Dat doen de begeleiders. We doen wel eens samen boodschappen in het weekend.’

Rob Remijn (48)

Rob woont sinds juni 2003 in een nieuwbouwhuis in een populaire wijk in Nijmegen. Het huis is geschakeld met de woning ernaast. Op de benedenverdieping is een aparte groepsruimte en een begeleiderspost ingericht. In totaal wonen er elf cliënten in zes woningen. Net als de andere bewoners heeft Rob een ruime kamer met wastafel. De badkamer delen ze. De begeleidster helpt hem met zijn financiën. De familie koopt samen met Rob kleren.

'Ik doe het rustig aan'

'Ik ben gauw moe, dus ik doe het rustig aan. Ik loop af en toe in de gang heen en weer om te oefenen. Ik lees mijn krantje en praat met Thea. Dat is iemand die hier ook woont. We eten samen in de groep hier beneden. Op de eerste verdieping eten ze ook samen.

Vroeger hielp ik vaak mee met koken en zo. Nu kan ik dat niet meer. De begeleiding helpt mij ook met douchen.'

Jan Wegh (81)

Jan woont al 28 jaar bij De Driestroom. Hij woont in een woonvorm in de Kometenstraat waar hij een eigen, ruime zitslaapkamer heeft.

In de woonvorm wonen voornamelijk oudere mensen.

Vroeger werkte Jan in de plantsoendienst.

Nu geniet hij van de rust.

Duidelijke afspraken

De begeleiding van De Driestroom moet een goed antwoord zijn op de vraag om ondersteuning van de cliënt. Het is daarom belangrijk dat er duidelijke 'begeleidingsvragen' worden geformuleerd. Dit doen de cliënt en De Driestroom samen in één of meer gesprekken. Ze kijken daarbij naar de wensen van de cliënt en zijn mogelijkheden en beperkingen. Belangrijke randvoorwaarden daarbij zijn de indicatie en het budget dat door het Zorgkantoor beschikbaar is gesteld.

Als de vragen duidelijk zijn, kan De Driestroom een passend begeleidingsaanbod doen. Als de cliënt van dit aanbod gebruik wil maken, wordt dit vastgelegd in een zorgverleningsovereenkomst.

Zeggenschap

De Driestroom vindt het belangrijk dat cliënten meedenken, meepraten en meebeslissen. Dit start met het gezamenlijk bepalen van de begeleidingsvraag en het begeleidingsaanbod. De gemaakte afspraken worden altijd vastgelegd in een individueel begeleidingsplan. Dit plan wordt gemaakt in overleg tussen de persoonlijk begeleider en de cliënt, vaak in samenspraak

met de familie. In het plan staat hoe de begeleiding eruitziet en wat de doelen daarvan zijn. Ook staan er concrete afspraken in vermeld en het resultaat van de evaluatie van die afspraken. Het individueel begeleidingsplan is bepalend voor de inhoud van de begeleiding en biedt daarmee zowel de cliënt als De Driestroom houvast. De Driestroom legt hiermee ook verantwoording af over de kwaliteit van de zorg- en dienstverlening die aan de cliënt geboden wordt. Het plan wordt regelmatig opnieuw besproken en zonodig bijgesteld. De cliënt heeft op deze wijze zelf invloed op de ondersteuning.

Medezeggenschap

Naast zeggenschap is er ook sprake van medezeggenschap voor cliënten. In woonvormen is inspraak meestal geregeld via groepsoverleg. Daarnaast is er een cliëntenraad voor wonen met een commissie cliënten en een commissie vertegenwoordigers. Voor de hele organisatie is er bovendien een cliëntenraad die met de directie overlegt over alle voor cliënten belangrijke zaken. Deze raad bestaat uit De Driestroomraad van cliënten en de commissie van vertegenwoordigers. De manier waarop medezeggen-

schap vorm heeft gekregen, voldoet aan de Wet Medezeggenschap Cliënten Zorginstellingen (WMCZ).

Respect

Bij De Driestroom werken veel verschillende begeleiders met hun eigen kwaliteiten. Naast deze eigenheid zijn binnen De Driestroom gemeenschappelijke afspraken over de werkwijze, de bejegening en de grenzen van wat wel en niet kan vastgelegd in een gedragscode. Centraal daarin staat respect als basisnorm voor bejegening en communicatie. Ook het omgaan met cliëntgegevens en het waarborgen van respect voor lichamelijke en psychische integriteit van cliënten zijn onderwerpen die hierin aan bod komen. Cliënten die niet tevreden zijn over de dienstverlening of de bejegening, kunnen dat melden via de klachtenregeling van De Driestroom.

Aanvragen van ondersteuning

Indicatie

Voor ondersteuning bij het wonen is altijd een indicatie nodig. De eerste stap daarvoor is het doen van een indicatieaanvraag bij het Landelijk Centrum Indicatiestelling Gehandicapten (LCIG)/ Regionaal Indicatie Orgaan (RIO).

Voor ondersteuning bij het doen van de aanvraag, kan een cliënt bovendien contact opnemen met MEE (voorheen SPD).

Als het LCIG besluit om de aanvraag te honoreren, ontvangt de cliënt een indicatiebesluit. Hierin staat aangegeven op welke ondersteuning of zorg hij of zij recht heeft en voor hoeveel uur per week. Na toestemming van het Zorgkantoor kan de cliënt contact opnemen met een zorgaanbieder en daarmee afspraken maken.

Aanvraag bij De Driestroom

Als een cliënt van de dienstverlening van De Driestroom gebruik wil maken, stuurt hij een kopie van het indicatiebesluit naar het secretariaat van De Driestroom. Als er een rapport hulpvraagverduidelijking aanwezig is, wordt dat ook meegestuurd.

De cliënt krijgt vervolgens binnen drie weken een reactie van De Driestroom. Deze communicatie tussen de cliënt en De Driestroom loopt in de praktijk vaak via MEE.

Reactie op de aanvraag

De Driestroom hanteert geen wachtlijst. Als het mogelijk is de gevraagde diensten binnen drie maanden te verlenen, dan maakt De Driestroom een afspraak voor een eerste kennismaking. Als cliënten ook een indicatie voor 'verblijf' hebben, dan wordt de Driestroom gevraagd voor woonruimte te zorgen. In dat geval geldt een 'redelijke termijn' van zes maanden. Als het niet mogelijk is tijdig aan de vraag te voldoen, dan krijgt de cliënt hierover schriftelijk bericht.

Dag- en vrijtijdsbesteding

Naast ondersteuning bij wonen biedt De Driestroom volwassenen ook ondersteuning bij dagbesteding en vrijetijdsbesteding. De dagbesteding is kleinschalig en maatschappelijk georiënteerd. De verschillende vormen sluiten aan op het persoonlijk perspectief van individuele cliënten. De Driestroom onderscheidt binnen dagbesteding begeleid werken, beschermd en begeleid werken en de zorg en activiteiten binnen de dagcentra.

Het Gespecialiseerd Vormings- en Ontspanningswerk (GVO) van De Driestroom organiseert vrijetijds- en vormingsactiviteiten voor mensen met een verstandelijke beperking. Het GVO biedt een veelheid aan activiteiten in de regio Nijmegen. Van naailes tot musicalclub, van sportmogelijkheden tot bezoeken aan de schouwburg.

Over de mogelijkheden van dagbesteding en vrijetijdsbesteding zijn aparte brochures verkrijgbaar bij De Driestroom.

'Ik voel me gelukkig in dit huis'

'Ik voel me gelukkig in dit huis. Niemand bemoeit zich met je. Ik krijg begeleiding van Hermien. Zij helpt mij met van alles, met geld en papieren en zo. Ze kent me heel goed. Ik ben erg vergeetachtig en kan niet werken. Dan vergeet ik hoe laat ik ergens moet zijn.'

Zobida Eldrissi (31)

Zobida woont alleen in een flat in Nijmegen en helpt 's avonds in een café. Per week krijgt ze tien uur begeleiding. Zobida is erg blij met haar flat. Ze heeft twee slaap-kamers, een douche, een keuken, een grote zitkamer en bovendien een groot balkon. Zobida huurt de flat van een woningstichting. Zobida vertelt dat ze niet optrekt met andere mensen van de Driestroom. Dat wil ze niet.

'We hebben geen woonkamer, dat mis ik.'

'We hebben geen woonkamer, dat mis ik. Vorig jaar met Kerst was ik alleen. Ik wil het gezellig hebben. Soms gaan we wel een weekendje weg, maar ik wil meer. Ik vind ook het leeftijdsverschil groot. Mijn eigen kamer vind ik leuk. We hebben een bad en een douche, daar ben ik blij mee. Het is fijn dat we dicht bij het winkelcentrum wonen.'

Aneta Demireva (22)

Aneta woont bijna anderhalf jaar in een soort 'studentenhuis'. In dit nieuwbouwhuis in Bemmelen woont ze samen met twee anderen. In het huis ernaast wonen ook drie cliënten. Aneta woont met Ellie (35) en John (26). De keuken is de gemeenschappelijke ruimte waar ook de eettafel staat. De bewoners koken om de beurt en van 16.00 uur tot 22.00 uur is er begeleiding aanwezig.

Samenwerking

De activiteiten van De Driestroom vinden midden in de maatschappij plaats. Hierbij werkt de organisatie steeds vaker samen met andere organisaties, bijvoorbeeld woningbouwverenigingen, MEE (voorheen SPD) en organisaties voor crisisopvang en geestelijke gezondheidszorg. Ook bekijkt De Driestroom de mogelijkheden om met andere instellingen uit de gehandicaptensector nauwe samenwerkingsrelaties aan te gaan. Deze blik naar buiten biedt vaak een goede basis voor vernieuwende projecten op het gebied van zorg- en dienstverlening voor cliënten van De Driestroom.

Ad en Helma wonen in een flat in Elst. Die huren ze van een woningstichting. Ze hebben elkaar ontmoet bij een van de voorzieningen van De

Driestroom en zijn acht jaar geleden getrouwd. Ad kwam in 1985 bij De Driestroom wonen, in woonvorm De Zuiling in Elst. Daar heeft hij geleerd om zelfstandig een aantal zaken te doen. Helma woonde voorheen zelfstandig op Dekkerswald in Nijmegen.

Helma werkt overdag in de wasserij bij een grote organisatie. Ze gaat met het openbaar vervoer naar haar werk. Als dat nodig is, wordt Helma geholpen door haar zus Lidwien. Soms gaan ze samen kleren kopen of helpt Lidwien met geldzaken. Ad doet het huishouden en maakt houten speelgoed in zijn hobbykamer. Hij krijgt begeleiding van De Driestroom. Zijn begeleider komt om de veertien dagen. Ad vindt het fijn om iemand achter de hand te hebben.

'We willen graag een seniorenwoning'

'Ik ga vaak met Ad naar de woningstichting. We willen graag een seniorenwoning waar hij geen trappen meer hoeft te lopen. Ik vind het soms moeilijk om te gaan werken, ik heb er niet altijd zin meer in. Dan blijf ik liever thuis bij Ad.'

Helma van Mildert-Voet (56)

'Ik doe bij ons het huishouden en ben veel in mijn hobbykamer. Vroeger heb altijd bij een boer gewerkt en gewoond. Ik werkte daar veel met paarden. Dat doe ik nu nog. Ik ben gek op paarden.'

Ad van Mildert (70)

De Driestroom in het kort

De Driestroom zorgt voor ondersteuning en begeleiding van volwassenen en kinderen met een verstandelijke beperking. Het gaat daarbij om ondersteuning bij wonen, werk, dagbesteding en vrijetijdsbesteding en om specialistische hulp door artsen, therapeuten en gedragskundigen. Ongeveer 1200 cliënten maken gebruik van de diensten van De Driestroom. Meer dan 800 medewerkers maken dit mogelijk op veel verschillende locaties in de brede regio van Arnhem, Nijmegen en het Land van Maas en Waal.

Ruimte om te kiezen

Uitgangspunt van De Driestroom is dat mensen met een verstandelijke beperking zelf keuzes maken in en over hun leven. Daar hebben zij ruimte voor nodig: ruimte om beslissingen te nemen en ruimte om te kiezen hoe zij willen wonen en wat zij willen doen. Bij het uitwerken van hun wensen hebben zij vaak ondersteuning nodig. Als de directe omgeving dit onvoldoende kan bieden, is professionele ondersteuning of specialistische hulp wenselijk of noodzakelijk. De Driestroom zorgt hiervoor. Naast mensen met een verstandelijke beperking maken ook ouders, leerkrachten en anderen gebruik van het aanbod. Bij ruimte om te kiezen hoort ook het aan-

bieden van keuzemogelijkheden, bijvoorbeeld voor wonen en dagbesteding of voor een begeleider.

Missie

In de missie van De Driestroom is geformuleerd waar de organisatie voor staat: 'Zorg en ondersteunen, perspectief en ondernemen'. Bij *Zorg en ondersteunen* staat de vraag van de cliënt centraal. De Driestroom ondersteunt de cliënt in zijn persoonlijke groei, die steeds vaker gericht is op het volwaardig deelnemen aan de samenleving. *Perspectief* staat voor het in goed overleg werken aan de toekomst van de cliënt. Dit gebeurt samen met de cliënt en de mensen die voor hem of haar belangrijk zijn. Uitgangspunt zijn de wensen en mogelijkheden van de cliënt. *Ondernemen* vertelt iets over de houding van De Driestroom als organisatie en van de mensen die er werken. Niet 'het allemaal wel best vinden' maar blijven werken aan een verdere verbetering van de ondersteuning van cliënten. Hiervoor is een goed draaiende organisatie nodig met medewerkers die zich verantwoordelijk voelen. Ondernemen betekent ook samenwerking met andere maatschappelijke organisaties.

Meer informatie

De Driestroom

Centraal Bureau

Bezoekadres

Industrieweg-Oost 27, 6662 NE Elst

Postadres

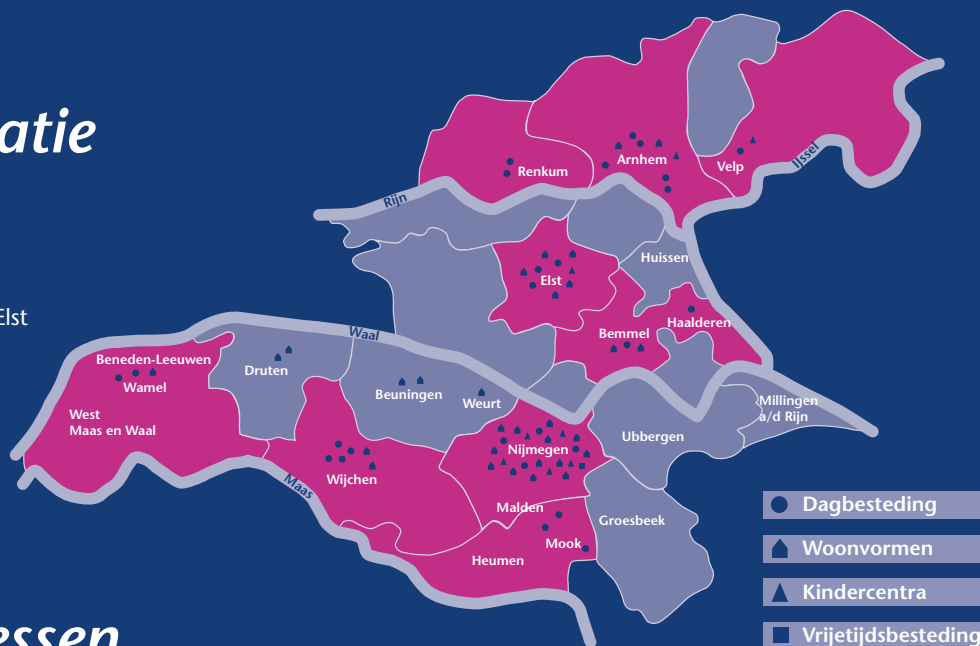
Postbus 139, 6660 AC Elst

T (0481) 36 60 00

F (0481) 36 60 60

E info@driestroom.nl

I www.driestroom.nl

Overige adressen

Verwijzers

MEE Gelderse Poort, Regiobureau Nijmegen

Einsteinstraat 14

6533 NN Nijmegen

T (024) 327 82 78

E Steunpunt.nijmegen@meegeldersepoort.nl

MEE Gelderse Poort, Regiobureau Tiel

Jacob Cremerstraat 3

4001 XM Tiel

T (0344) 63 80 90

E Steunpunt.arnhem@meegeldersepoort.nl

MEE Hoofdkantoor Arnhem

Trans 6

6811 HR Arnhem

T (026) 445 41 51

I www.meegeldersepoort.nl

Landelijk Indicatie Orgaan Gehandicaptenzorg/ Regionaal Indicatie Orgaan (RIO)

Oude Oeverstraat 120

6811 JZ Arnhem

T (026) 354 20 10

E post@gelderland.lcig.nl

Zorgkantoren

Zorgkantoor Nijmegen

Postbus 6726

6503 GE Nijmegen

T (024) 343 61 50

Zorgkantoor Arnhem

Postbus 477

7500 AL Enschede

T (053) 485 34 50

Colofon

Tekst MB Communicatie / De Driestroom • *Fotografie* Anthony Fairley Audiovisuele Producties, Nijmegen

Vormgeving Joke Ketel Grafisch Ontwerp en PR, Nijmegen • *Druk* Efficiënt Nijmegen